

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/15/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8826200485
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8826200485.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Lajoša a sudcov JUDr. Andreja Radomského a JUDr. Kataríny Krochtovej, v sporovej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D.. E. XXXX/XX, XXX XX F. G. H., proti žalovanému: I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. C. XXX/XX, XXX XX J., právne zastúpený: bodnarlegal s.r.o., Žriedlova 3, 040 01 Košice, IČO: 51 865 459, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 11C/13/2026-15 z 23.03.2026, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Zrušuje uznesenie a konanie zastavuje.

II. Postupuje návrh na uloženie povinnosti zdržať sa rozhodnutia o návrhu na vklad vedenom pod F. XXXX/XXXX až do momentu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o žalobe vo veci samej K. L. F. G. H..

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 11C/13/2026-15 z 23.03.2026 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) o súdežne so žalobou podanom neodkladnom opatrení rozhodol tak, že cit.:

„N a r i a ě u j e toto neodkladné opatrenie:

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zdržať sa akéhokolvek nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na liste vlastníctva č. XX, okres F. G. H., obec B., k. ú. B. a to stavby- rekreačnej chaty, súp. č. XXX postavenej na parcele J. M. XXX vo výmere 50 m² - zastavané plochy a nádvoria, pozemku parc.č. XXX/X vo výmere 376 m²- zastavané plochy a nádvoria, pozemku parc.č. XXX vo výmere 50 m²- zastavané plochy a nádvoria, najmä tieto nehnuteľnosti predať, darovať, zameniť, založiť, zaťažiť vecným bremenom, predkupným právom, vypožičať, uzavrieť ohľadne týchto nehnuteľností zmluvu o budúcej zmluve, vložiť ako vklad na podnikanie, ručiť, dať súhlas s dobrovoľnou dražbou, vyhotoviť notársku zápisnicu - exekučný titul týkajúci sa týchto nehnuteľností, resp. akokoľvek inak disponovať s vyššie uvedeným nehnuteľným majetkom, do právoplatného skončenia vo veci samej.

II. Súd u k l a d á K. L. F. G. H., katastrálnemu odboru, aby sa zdržal rozhodnutí o vkladovom konaní pod F. XXXX/XXXX a to do právoplatného skončenia vo veci samej.

III. Toto neodkladné opatrenie b u d e trvať až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 11C/13/2026.

IV. O nároku na náhradu trov neodkladného opatrenia rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.“

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia právne oprel o ust. § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1 a 2 písm. c/ a d/, § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1 a 2, § 333, § 334, § 336 ods. 1 až 3, § 337 ods. 1 a 3, § 354, § 251, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Po skutkovej stránke vychádzal z listu vlastníctva č. XX, okres Vranov nad Topľou, obec B., kat. úz. B., podľa ktorého je vlastníkom pozemkov parc. č. XXX/XXX - ostatná plocha o výmere 33 m², parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 376 m², parc.č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 50m² a stavby súp. č. XXX na parc. č. XXX - rekreačná chata žalobca (ďalej len „označené nehnuteľnosti“) v spoluvlastníckom podiele 1/1 a to na základe kúpnej zmluvy 06.09.2013 a tiež že na uvedenom LV bola v čase vydania neodkladného opatrenia je vyznačená plomba na základe F./XXXX (Kúpnu zmluva). Okrem toho vychádzal aj z obsahu úmrtného listu D. I. B., podľa ktorého menovaný zomrel XX.XX.XXXX a tiež obsahu nepodpísanej darovacej zmluvy datovanej 16.4.2013, ktorou mali darcovia D. I. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX ako bezpodieloví spoluvlastníci nehnuteľností zapísaných na LV č. XX, k.ú. B., obec B., K. F. G. H. a to stavby - rekreačnej chaty postavenej na parcele J. M. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 376 m² a pozemku parc.č. XXX - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 50 m² tieto darovať žalovanému. Z pripojeného spisu sp. zn. 10C/71/2025 ďalej zistil, že žalobca už raz žiadal nariadiť neodkladné opatrenie ukladajúce žalovanému zdržať sa akéhokoľvek nakladania s nehnuteľnosťami vedenými na LV č. XX, okres F. G. H., obec B., k.ú. B. a to stavby - rekreačnej chaty, súp. č. XXX postavenej na parcele J. M.XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 50 m², pozemku parc.č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 376 m², pozemku parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 50 m² a pozemku parc.č. XXX/XXX - ostatná plocha o výmere 33 m², návrh ktorý však súd prvej inštancie uznesením č. k. 10C/71/2025-30 z 08.12.2025 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 27Co/3/2026-56 z 10.02.2026 zamietol. Dôvodom zamietnutia bolo neosvedčenie existencie vecného práva žalobcu k nehnuteľnostiam ako aj potreby neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania.

4. Nadväzne na to právne uzavrel, že vyznačením plomby na liste vlastníctva č. XX z dôvodu vkladového konania realizovaného na základe kúpnej zmluvy žalobca dostatočne osvedčil naliehavosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia. Uvedené znamená, že žalovaný realizuje predaj nehnuteľností získaných kúpnu zmluvou, ktorej neplatnosť žalobca namieta. Jedná sa preto o taký stav, ktorý je potrebné bezodkladne upraviť nariadeným neodkladným opatrením do skončenia konania vo veci samej, keďže nevydaním neodkladného opatrenia na predmetných nehnuteľnostiach by mohlo dôjsť k nenávratnému stavu. Rozhodnutie sporných skutočností, či je namietaný právny úkon platný alebo neplatný, považoval aj za v záujme žalovaného, aby sa v budúcnosti vyhol ďalším právnym následkom, či žalobám v prípade ich prevodu na tretiu osobu. Vo vzťahu k odlišnému posúdeniu predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia v konaní vedenom pod sp.zn.10C/71/2025 poukázal na to, že v označenom konaní žalobca spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nepodal aj žalobu vo veci samej, ktorú odôvodnil neplatnosťou právneho úkonu (kúpnej zmluvy), na základe ktorej žalovaný získal do vlastníctva predmetné nehnuteľnosti a v tom čase ani nebola na predmetných nehnuteľnostiach vyznačená plomba z dôvodu vkladového konania na základe kúpnej zmluvy, ako je tomu v aktuálne prejednávanom prípade. O nároku na náhradu trov konania nerozhodoval vzhľadom na súbežné konanie o nároku vo veci samej, v rozhodnutí o ktorom bude rozhodnuté aj o trovách konania vzniknutých v súvislosti s konaním o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

5. Proti napadnutému uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný z odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/, g/ a h/ CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že prípustné sú ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V jeho obsahu v prvom rade namietal, že súd prvej inštancie nerešpektoval závažný význam skoršieho rozhodnutia o totožnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného medzi tými istými sporovými stranami, ktorý bol zamietnutý uznesením súdu prvej inštancie č. k. 10C/71/2025-30 z 08.12.2025, potvrdeným uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 27Co/3/2026-56 z 10.02.2020. Svoju argumentáciu opieral o obsah § 230 CSP brániaceho opätovnému prejednaniu už skôr právoplatne rozhodnutej veci, ako aj o § 329 ods. 3 CSP, ktorý výslovne predpokladá, že právoplatné zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zakladá prekážku rozhodnutej veci, ktorá odpadá len v prípade následnej zmeny skutkových okolností. Podľa žalobcu, v prípade

je nesporná totožnosť sporových strán a zrejماً je aj totožnosť jadra petitu ako aj skutkový základ veci, keďže v obidvoch konaniach žalobca tvrdí, že prevod označených nehnuteľností sa v roku 2013 uskutočnil na podklade simulovaného a tým absolútne neplatného právneho úkonu. Poukázal na obsah skoršieho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (podaného 01.12.2025), z ktorého podľa žalovaného vyplýva aj tvrdenie žalobcu o podanom návrhu na vklad vlastníckeho práva titulom predaja označených nehnuteľností a vyznačenie plomby v katastri nehnuteľností pod zn. V - 2412/2025, v dôsledku čoho bola táto skutočnosť nielen existujúcou, ale aj výslovne tvrdenou súčasťou skutkového základu už v konaní o v poradí prvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie tak v bode 44. odôvodnenia napadnutého uznesenia dospel k objektívne nesprávnemu skutkovému záveru, že existencia plomby F. - XXXX/XXXX na LV č. XX, kat. úz. B. je novou skutkovou okolnosťou. Nadväzne namietal aj záver súdu prvej inštancie, že súbežné podanie žaloby vo veci samej predstavuje zmenu skutkového stavu umožňujúceho ďalšie rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keď podľa neho ide v skutočnosti len o procesný úkon sporovej strany. Žalobca totiž už v pôvodnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia výslovne avizoval podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva a uvedené tvrdenie zopakoval aj vo svojom odvolaní voči uzneseniu súdu prvej inštancie z 08.12.2025, preto podľa žalovaného nejde o kvalitatívne nový skutkový základ, ale len o pokračovanie tej istej procesnej stratégie žalobcu. V súvislosti s posúdením potreby bezodkladnej úpravy pomerov a bezprostredne hroziacej ujmy na právach žalobcu poukázal na závery odvolacieho súdu vyslovené v uznesení č. k. 27Co/3/2026 – 56 z 10.02.2026 o jej neosvedčení majúc za to, že napadnuté uznesenie žiadnym spôsobom nereflektuje na závery súdov vyjadrené v skorších rozhodnutiach o ich neosvedčení, resp. jeho konštatovania sú zjavne nesprávne a nedostatočné. Nadväzne zvýraznil, že uznesením o neodkladnom opatrení nemožno zakazovať právne úkony urobené už pred jeho vydaním (a jeho vykonateľnosťou), preto vo vzťahu k zmluve uzavretej s treťou osobou už 26.11.2025 nemožno hovoriť o novej hroziacej ujme, ktorá by vznikla po právoplatnom zamietnutí skoršieho návrhu. V súdenom prípade tak nejde o žiadne nové skutočnosti a dôkazy, vedúce k inému právnenému záveru, ale len o opätovné preformulovanie tých istých domnienok, ktoré už boli v skoršom konaní vyhodnotené ako nedostatočné. Je popretím zásady právnej istoty strán konania, pokiaľ sa súd prvej inštancie v napadnutom uznesení nezaobera kategorickými závermi odvolacieho súdu, vyjadrenými v skorších rozhodnutiach o obsahovo totožnom návrhu a svoje rozhodnutie postaví na úplne protichodných arbitrárnych záveroch. Za neosvedčený označil aj samotný nárok žalobcu, ktorého ochrany sa navrhovaným neodkladným opatrením domáhal, keďže označené nehnuteľnosti žalovaný nadobudol do svojho vlastníctva na základe kúpnej zmluvy už v roku 2013 a až doteraz jeho vlastnícke právo nebolo spochybňované. Žalobca v konaní neosvedčuje skutočnosti dôvodne spochybňujúce zápis vlastníckeho práva na osobu žalovaného, pričom jeho návrh je postavený výlučne na domnienkach a nepodložených tvrdeniach o domnelej vôli rodičov strán sporu, či o úmysloch žalovaného. V tejto súvislosti poprel akúkoľvek simuláciu právneho úkonu kúpnej zmluvy, ktorá mala údajne zastierať vôľu rodičov označené nehnuteľnosti darovať žalovanému, k čomu poznamenal, že vlastníkom označených nehnuteľností by sa s prihliadnutím na ust. § 41a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) stal aj v prípade, ak vôli účastníkov zmluvy by zodpovedal právny úkon darovania. Absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy nespôsobuje ani prípadné nezaplatenie kúpnej ceny, nakoľko s takouto skutočnosťou platný zákon absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy nespája, k čomu súčasne poznamenal, že samotný predávajúci počas svojho života nikdy prevod nehnuteľností nespochybňovali a ani sa nedomáhali odstúpenia od zmluvy. S ohľadom na uvádzané žiadal nariadené neodkladné opatrenie zmeniť tak, že návrh bude zamietnutý alebo napadnuté uznesenie zrušené a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne žiadal žalovanému priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného z 05.05.2026 žalobca namietol tvrdenie protistrany o neosvedčení bezprostrednej ujmy na jeho právach v prípade nenariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia, majúc zato, že povolenie vkladu vlastníckeho práva pre iný subjekt ohľadne označených nehnuteľností vytvorí nereparovateľný stav. Bezprostredná ujma na právach žalobcu je aktuálne skutočné, náležitá a odôvodnená pričom odvolacie námietky žalovaného sú vykonštruovanými tvrdeniami, nemajúcim oporu v skutkovom stave. K tvrdenému užívaní chaty argumentoval, že žalobca, jeho brat a otec do svojej smrti v roku 2024 mali od chaty kľúče a na svoje náklady ju od roku 2013 kompletne zrekonštruovali, že žalovaný na chatu vôbec nechodil, že po smrti otca nainštaloval kamerový systém, z dôvodu prípravy jej predaja, a že z dôvodu prenájmu chaty nedovolil realizovať ani tradičné rodinné stretnutie. K vzneseným odvolacím námietkam ďalej uvádzal, že v minulosti sa nadobúdacím titulom žalovaného k chate nezaoberal, že žil v presvedčení, že táto bola darovaná žalovanému

za určitým účelom, ktorý žalovaný nedodrжал, že so svojimi rodičmi žil v spoločnej domácnosti až do ich smrti, že tieto kúpnu cenu za jej predaj nikdy nedostali, a že uvedené bolo v rozpore s vôľou zosnulých rodičov. Vyjadril názor, že žalovaný v obsahu svojho odvolania v zásade pripúšťa nezaplatenie kúpnej ceny za označené nehnuteľnosti, a tým aj omyl vo vôli zosnulých rodičov pri uzatvorení prevodu, čo podľa neho odôvodňuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu tieto žalovanému darovať. Vzhľadom na uvedené žiadal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

7. Do vydania rozhodnutia odvolacieho súdu sporové strany ďalšie vyjadrenia v predmetnej veci neprodukovali.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (v zmysle ust. § 385 CSP a contrario) a to nielen v kontexte žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov, ale aj väd týkajúcich sa procesných podmienok konania, na ktoré odvolací súd v zmysle § 380 ods. 2 CSP musí prihliadať aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené, pričom dospel k záveru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a/ CSP zrušiť, pretože vo veci neboli splnené procesné podmienky.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov nastal vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v predmetnom prípade posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov, a to nielen výslovne označených, ale aj obsahovo z odvolania vyplývajúcich, v kontexte s jeho povinnosťou prihliadať ex offa na vady týkajúce sa procesných podmienok konania, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

11. K procesným podmienkam konania, resp. odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP, t.j. že pri prejednaní veci neboli splnené procesné podmienky odvolací súd poznamenáva, že teória civilného práva procesného rozoznáva vecné procesné podmienky, ktorými sú v sporovom konaní žaloba a splnenie poplatkovej povinnosti, ďalej procesné podmienky na strane súdu, ktorými sú právomoc, príslušnosť a zákonné obsadenie súdu a napokon aj procesné podmienky na strane sporových strán (pozitívne procesné podmienky), ktorými sú procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinné zastúpenie advokátom, spôsobilosť byť zástupcom s riadnym plnomocenstvom a tzv. negatívne procesné podmienky, medzi ktoré patria prekážka začatého konania a prekážka rozsúdenej veci. Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu prvej inštancie a rovnako aj súdu odvolacieho počas celého priebehu konania pred súdmi týchto inštancií. Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné, čo znamená, že prítomnosť takéhoto nedostatku absolútne bráni súdu v konaní a rozhodnutí vo veci a jedine správne rezultuje do zastavenia konania. Nedostatky iných procesných podmienok sú odstrániteľné, a teda súd po zistení nedostatku procesnej podmienky sa pokúsi tento nedostatok odstrániť vlastným postupom alebo výzvou voči strane sporu. Vadou predpokladanou v ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP tak trpí konanie pred súdom prvej inštancie v prípade, keď tento vec prejednal a rozhodol napriek nesplneniu niektorej z vyššie uvedených procesných podmienok.

12. V predmetnom prípade podstatná časť odvolacej argumentácie žalovaného voči napadnutému uzneseniu spočíva v námietke, že súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu žalobcu napriek existujúcej prekážke rozhodutej veci (§ 230 CSP) a neprípustnosti opakovania takéhoto návrhu, súčasne popierajúc existenciu zmenených (nových) skutkových okolností nevyhnutných pre rozhodnutie o novom (v poradí druhom) návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

14. Podľa § 161 ods. 2 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

15. Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

16. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné patrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

18. Prekážka rei iudicatae nastáva momentom právoplatnosti rozhodnutia. Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže byť v rozsahu záväznosti výroku rozhodnutia „táto vec“ prejednávaná znova. To však platí len potiaľ, pokiaľ je daná „totožnosť vecí“. Za tú istú vec treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t.j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ak majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaní a v druhom ako žalobcovia). Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (z dôvodu singulárnej alebo univerzálnej sukcesie) účastníkov, ktorí sú (boli) účastníkmi už skončeného konania.

19. V súvislosti so vznikom prekážky rei iudicatae v konaniach o nariadenie predbežného opatrenia (ide o inštitút, ktorý predchádzal aktuálnemu inštitútu neodkladného opatrenia, resp. zabezpečovacieho opatrenia) Najvyšší súd Slovenskej republiky v stanovisku č. 25 zo 16. mája 2011 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2011 prijal záver, že pokiaľ nedôjde k zmene skutkových okolností, tvorí právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, prekážku veci právoplatne rozsúdenej (§ 159 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 O.s.p.). V dôvodoch tohto stanoviska najvyšší súd v podstanom konštatoval, že i keď rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie je rozhodnutím vo veci samej, má pre osoby dotknuté týmto súdnym rozhodnutím závažné dôsledky. V záujme ich právnej istoty zákon predchádza tomu, aby v tej istej veci (pre účely stanoviska to znamená o tom istom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podanom rovnakým účastníkom konania za nezmenených skutkových okolností) – bolo predbežné opatrenie nariadené niekoľkokrát alebo aby o tom istom návrhu boli vydané rozdielne (protichodné) rozhodnutia. Tento účel zabezpečuje Občiansky súdny poriadok negatívnou podmienkou konania – požiadavkou, aby rozhodnutiu nebránila prekážka veci začatej v zmysle § 83 O.s.p. (aktuálne § 159 CSP) alebo právoplatne rozhodnutej v zmysle § 159 ods. 3 O.s.p. (aktuálne § 230 CSP). Tieto ustanovenia je potrebné primerane aplikovať aj v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (aktuálne neodkladného opatrenia, resp. zabezpečovacieho opatrenia).

20. Na uvedených záveroch prijatých Najvyšším súdom Slovenskej republiky nič nezmení ani aktuálna procesnoprávna úprava obsiahnutá v § 329 ods. 3 CSP, ktorá výslovne umožňuje opätovné rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia medzi tými istými sporovými stranami, avšak za splnenia podmienky zmeny skutkových okolností významných pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa odvolacieho súdu, k zmene skutkových okolností rozhodujúcich pre posúdenie existencie, alebo neexistencie prekážky rei iudicatae, musí prísť po vydaní rozhodnutia o predchádzajúcom návrhu na nariadenie neodkladného (zabezpečovacieho) opatrenia. To znamená, že dôvodnosť nového návrhu na neodkladnú právnu ochranu sa musí opierať o nové skutočnosti, ktoré nemohli byť v konaní o predchádzajúcom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia objektívne zohľadnené. Za zmenu skutkových okolností významných pre rozhodnutie podľa

§ 329 ods. 3 CSP však v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/13/2023 zo 14.06.2023 možno považovať aj zmenu posudzovania podmienok pre nariadenie neodkladného (zabezpečovacieho) opatrenia súdom, vyvolanú neskoršou judikatúrou (najvyšších súdnych autorít) vo vzťahu k vymedzeniu toho, čo patrí do okruhu týchto podmienok (napr. podmienka vymáhateľnosti pohľadávky).

21. Z judikatúry Najvyššieho súdu súčasne vyplýva, že ust. § 329 ods. 3 CSP je z hľadiska systematického zaradené do prvého dielu o neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach, tretej hlavy tretej časti upravujúcej osobitné procesné postupy (§ 265 až 354 CSP), a teda sa týka opatrenia súdu ako osobitného, výsostne procesnoprávneho inštitútu a prostriedku bezodkladnej ochrany a nápravy porušených práv oprávnených subjektov. Z tohto systematického zaradenia, definičného vymedzenia a procesnoprávneho charakteru neodkladného opatrenia (obdobne i zabezpečovacieho opatrenia) vyplýva, že § 329 ods. 3 CSP má prednosť pred úpravou v § 230 CSP, zaradenou do druhej časti o konaní v prvej inštancii (§ 156 až 264 CSP). Z tejto osobitosti predmetnej úpravy potom vyplýva aj potreba takej interpretácie § 329 ods. 3 CSP, ktorá rešpektuje procesnoprávny charakter, zmysel a účel dotknutého neodkladného opatrenia.

22. Posudzujúc odvoláciu námietku žalovaného o nesplnení podmienok opätovného prejednanie návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, podľa ktorej súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím nariadil neodkladné opatrenie v tej istej veci, medzi tými istými sporovými stranami a za totožných skutkových okolností ako v prípade, pri ktorom rozhodoval o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/71/2025 (uznesením z 08.12.2025 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 27Co/3/2026-56 z 10.02.2026), t. j. napriek existujúcej prekážke rozhodnutej veci odvolací súd podrobne preskúmal obsah podaného návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto veci s obsahom jeho skoršieho návrhu, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením súdu prvej inštancie pod č. k. 10C/71/2025 - 30 z 08.12.2020. Pritom bolo zistené, že petit aktuálneho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti I. je s návrhom, o ktorom bolo rozhodované skôr, totožný nielen pokiaľ ide o nehnuteľnosti, ktorých sa malo posudzované navrhované opatrenie týkať (t. j. stavby súp. č. XXX, pozemkov parc. č. XXX/X N. XXX, vedených na LV č. XX, kat. uz. B.), ale aj pokiaľ ide o požadované uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa konkrétne špecifikovaného konania vo vzťahu k označeným nehnuteľnostiam. Rovnako ako totožné je nutné hodnotiť aj skutkové okolnosti, o ktoré sa podané návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia opierajú, resp. ktoré boli zohľadňované súdom prvej inštancie pri rozhodovaní o obidvoch, postupne podaných návrhoch. Ide o skutkové okolnosti týkajúce sa prevodu označených nehnuteľností na žalovaného v roku 2013, jeho dôvodov, či tvrdených väd vôle na oboch zmluvných stranách prevodnej zmluvy, ako aj okolnosť začatia vkladového konania ohľadne ďalšej kúpnej zmluvy dotýkajúcej sa označených nehnuteľností vedených na LV č. XX. V tomto smere súd prvej inštancie v bode 44. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nesprávne právne uzavrel, že zmenenou skutkovou okolnosťou v čase rozhodovania o v poradí druhom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je vyznačenie plomby z dôvodu vkladového konania na základe kúpnej zmluvy na predmetnom LV č. XX, vedenom pre kat. úz. B., nakoľko z obsahu uznesenia súdu prvej inštancie č. k. 10C/71/2025 - 30 z 08.12.2025 jednoznačne vyplýva, že už v čase rozhodovania o prvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola táto plomba v katastri nehnuteľností vyznačená, a uvedená okolnosť bola súdom prvej inštancie vzatá na zreteľ.

23. Ustanovením § 329 ods. 3 CSP požadovanou zmenou skutkových okolností, za existencie ktorej právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý predchádzajúci návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nezakladá prekážku rozhodnutej veci nepredstavuje ani súbežné podanie žaloby o určenie, že vec patrí do dedičstva spolu s v tomto konaní posudzovaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. V tomto smere žalovaný opodstatnene argumentuje, že podanie takejto žaloby je len procesným úkonom strany sporu, ktorým sa žalobca domáha definitívneho právneho riešenia nároku, ktorému žiadal poskytnúť neodkladnú ochranu. Dôvodnosť každého návrhu, požadujúceho poskytnutie neodkladnej ochrany v zmysle § 324 a nasl. CSP je vždy hodnotená vo väzbe na hmotnoprávny nárok, ktorému sa má takáto neodkladná ochrana poskytnúť. Aj v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/71/2025 súd prvej inštancie (a následne aj odvolací súd v odvolacom konaní) prvotný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia skúmal s ohľadom na možnosti podania žaloby vo veci samej a v tomto smere uvažoval aj so žalobou o určenie označených nehnuteľností do dedičstva po zosnulých rodičoch sporových strán. Preto samotná okolnosť, že spolu s teraz posudzovaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca súbežne podal aj žalobu o určenie označených nehnuteľností do dedičstva nemôže

predstavovať zmenu skutkových okolností predpokladaných v § 329 ods. 3 CSP, teda aj v tomto ohľade sú dôvody uvádzané súdom prvej inštancie v bode 44. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nesprávne.

24. Vzhľadom na uvedené, vo vzťahu k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia definovaného petítom v jeho časti I. odvolací súd konštatuje existenciu prekážky veci rozhodnutej v zmysle § 230 CSP v spojení s § 234 ods. 1 CSP, a teda vadu v procesných podmienkach konania brániacu v zmysle § 161 CSP o uvedenom návrhu meritórne rozhodnúť, z dôvodu, ktorého bolo opodstatnené konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zastaviť.

25. Ako obiter dictum odvolací súd dodáva, že návrh žalobcu na uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa akéhokoľvek nakladania s označenými nehnuteľnosťami spôsobmi v tomto návrhu bližšie špecifikovanými za situácie, kedy už bol právny úkon, ktorým žalovaný disponoval s označenými nehnuteľnosťami uskutočnený, o čom svedčí začatie vkladového konania na podklade kúpnej zmluvy, sa (bez ďalšieho) nejaví ako splňajúci podmienku potreby bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán, nakoľko nepredstavuje adekvátny prostriedok, ktorým by bolo možné „zmraziť“ vlastníctvo označených nehnuteľností žalovaným. Minimálne uvedené tak signalizuje neopodstatnenosť predloženého návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a mohlo byť dôvodom jeho zamietnutia v prípade, ak by jeho prejednaní nebránila prekážka veci rozhodnutej.

26. Odvolací súd zistil nedostatok procesných podmienok konania aj vo zvyšnej časti, t.j. pokiaľ ide o návrh definovaný v jeho petite v časti II., ktorou žalobca Okresnému úradu Vranov nad Topľou, katastrálnemu odboru (teda nie žalovanému) požadoval uložiť povinnosť zdržať sa rozhodnutia o vkladovom konaní vedenom pod F. XXXX/XXXX, až do momentu právoplatnosti rozhodnutia o žalobe vo veci samej. Odhliadnuc od väd označenia osoby, ktorej by mala byť takáto povinnosť uložená, keďže katastrálne odbory okresných úradov nemajú žiadnu právnu subjektivitu, pričom výhradne procesnoprávnu subjektivitu (spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania) zákon č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 180/2013 Z. z.) priznáva len okresnému úradu ako orgánu miestnej štátnej správy (por. § 2 ods. 1 a 4 zákona č. 180/2013 Z. z.), odvolací súd konštatuje nedostatok právomoci všeobecného súdu vo veci konať v zmysle ust. § 3 CSP.

27. Podľa čl. 1 základných princípov CSP, spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv prejednáva a rozhoduje nezávislý a nestranný súd, ak taká právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu.

28. Podľa § 3 CSP, súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

29. Podľa § 4 CSP, iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

30. Podľa § 9 CSP, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

31. Podľa § 10 ods. 1 CSP, ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

32. Podľa § 18 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, okresný úrad rozhoduje v katastrálnom konaní, ako aj zapisuje práva k nehnuteľnostiam.

33. Podľa § 22 ods. 1 katastrálneho zákona, v katastrálnom konaní sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, rozhoduje sa o zmenách hraníc katastrálnych území, o prešetrovaní zmien údajov katastra, o oprave chýb v katastrálnom operáte a o obnove katastrálneho operátu.

34. Podľa § 22 ods. 2 katastrálneho zákona, na katastrálne konanie je príslušný okresný úrad, v ktorého územnom obvode sa nachádza nehnuteľnosť.

35. Podľa § 31a katastrálneho zákona, konanie o návrhu na vklad sa preruší, ak

- a) sa začalo konanie o predbežnej otázke,
- b) nebol zaplatený správny poplatok,
- c) bol účastník konania vyzvaný, aby v určenej lehote predložil verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti, alebo aby odstránil nedostatky návrhu, prípadne jeho príloh,
- d) to zhodne navrhli všetci účastníci konania, a to najdlhšie na 60 dní,
- e) bolo účastníkovi neodkladným opatrením alebo predbežným opatrením nariadené, aby nenakladal s určitou nehnuteľnosťou,
- f) právo nakladať s nehnuteľnosťou je obmedzené podľa osobitného predpisu.

36. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 180/2013 Z. z.), okresný úrad je miestny orgán štátnej správy.

37. Podľa § 2 ods. 4 prvá veta zákona č. 180/2013 Z. z. okresný úrad má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom v rozsahu svojej pôsobnosti.

38. Účelom návrhu žalobcu definovaného v časti II. petitu bolo nepochybne odložiť rozhodnutie o návrhu na vklad vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy, vedeného K. L. F. G. H. O. F. XXXX/XXXX, a to do právoplatnosti rozhodnutia súdu o jeho žalobe na určenie označených nehnuteľností do dedičstva. Takýto predmet konania však nemá súkromnoprávny charakter, pretože vkladové konanie ako druh katastrálneho konania, vedené miestne príslušným okresným úradom podľa § 22 ods. 2 katastrálneho zákona, je konaním orgánu miestnej štátnej správy, ktorý v rámci svojich zákonných právomocí rozhoduje okrem iného aj o návrhoch účastníka katastrálneho konania na zápis práv k nehnuteľnostiam zo zmlúv uvedených v § 1 ods. 1 katastrálneho zákona.

39. Z obsahu vyššie citovaných zákonných ustanovení, predovšetkým z čl. 1 a § 3 CSP, ako aj obsahu § 18 ods. 1 písm. a) a b) a § 22 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona je nepochybné, že všeobecné sudy nedisponujú právomocou konať a rozhodovať vo veciach týkajúcich sa vkladového konania v civilnom sporovom konaní, vrátane žalobcom požadovaného návrhu do určitého času sa zdržať rozhodnutia o návrhu na vklad. Nositeľom právomoci konať o návrhu na odloženie rozhodnutia o návrhu na zápis práv k nehnuteľnostiam ich vkladom do určitého momentu, zodpovedajúcemu v podstate podnetu na prerušenie katastrálneho konania o vklade (napr. z dôvodu začatia konania o predbežnej otázke), má v zmysle § 31a katastrálneho zákona okresný úrad.

40. Právomoc súdu poskytovať ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy prichádza do úvahy iba v prípade podania tzv. správnej žaloby, v rámci ktorej má správny súd (teda nie súd v civilnom sporovom konaní) možnosť preskúmať zákonnosť rozhodnutia okresného úradu vydaného v katastrálnom konaní. Zo žalobcom tvrdených okolností prípadu však vyplýva, že k vydaniu takéhoto rozhodnutia zatiaľ nedošlo. Preto nemožno dospieť k záveru, že podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca žiadal o rozhodnutie, ktorým by bolo rozhodnuté o odkladnom účinku rozhodnutia K. L. F. G. H. vydanom o návrhu na vklad kúpnej zmluvy vedeného pod F. XXXX/XXXX, resp. že by jeho zámerom bolo iniciovanie obdobného konania v rámci správneho súdnictva.

41. Keďže všeobecný súd nemá vo veci právomoc konať, neboli splnené procesné podmienky na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým mala byť uložená povinnosť zdržať sa rozhodnutia o vkladovom konaní vedenom pod F. XXXX/XXXX do momentu právoplatnosti rozhodnutia o žalobe vo veci samej. Na tomto závere nič nemení ani judikatúra, podľa ktorej konať o neodkladnom opatrení patrí do právomoci civilného súdu, z dôvodu že ide o procesný inštitút upravený ustanoveniami CSP a zákon č. 162/2015 Z. z. inštitút neodkladného opatrenia neupravuje, pričom nemožno ho ani stotožňovať s inštitútom odkladného účinku správnej žaloby podľa ust. § 182 a 189 zákona č. 162/2015 Z. z. (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo/35/2023 z 30. 01. 2024, resp. rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1SKomp/6/2021, sp. zn. 1SKomp/30/2022, sp. zn. 1SKomp/31/2022, sp. zn. 1SKomp/32/2022, sp. zn. 1SKomp/34/2022 alebo sp. zn. 1SKomp/36/2022). V danom prípade totiž nie je pre posúdenie veci rozhodujúce, akým inštitútom neodkladné opatrenie je,

ale predovšetkým to, či vec prednesená tzv. civilnému súdu má povahu súkromnoprávneho sporu a tým, či patrí do právomoci súdu v civilnom sporovom konaní.

42. Dospejúc preto k záveru o existencii väd v procesných podmienkach konania, ktoré nemožno odstrániť, odvolací súd výrokom I. tohto rozhodnutia odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a/ CSP v celosti zrušil a súčasne podľa § 9 a § 161 ods. 1 CSP konanie ako celok zastavil. Zároveň bolo vo výroku II. tohto rozhodnutia podľa ust. § 10 ods. 1 CSP rozhodnuté, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého účelom bolo prerušiť katastrálne (vkladové) konanie vedené pod V 2412/2025 z dôvodu podľa § 31a písm. a) katastrálneho zákona, vzhľadom na začatie konania o určenie označených nehnuteľností do dedičstva, bude postúpený príslušnému orgánu majúcemu zákonnú právomoc rozhodnúť o takejto žiadosti, ktorým je v tomto prípade v zmysle ust. § 18 ods. 1 písm. a) a b) a § 22 ods. 2 katastrálneho zákona Okresný úrad Vranov nad Topľou.

43. O náhrade trov konania vzniknutých v súvislosti s týmto konaním, ktoré sa týkalo návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v konaní o veci samej.

44. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).